

Okruhy ke státní závěrečné bakalářské zkoušce pro program Sociální patologie a prevence AR 2025/2026
(studenti s kódy předmětů PV24TP a PV24TK) – šablona 5

1. Záškoláctví a školní neúspěšnost			
		Pedagogika a psychologie	Problematika kázně. Charakteristika období mladšího školního věku a možné výchovné problémy.
		Sociální patologie a prevence	Záškoláctví, charakteristika, prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s dětmi a mládeží ohroženými společensky nežádoucími jevy: Role a činnosti sociálního pracovníka/sociálního pedagoga ve škole/při řešení záškoláctví.
2. Rodina v krizi a poruchy funkcí rodiny			
		Pedagogika a psychologie	Výchova v rodině, výchovné styly. Tvořivost. Inteligence (pojmové vymezení, druhy inteligence, přístupy ke studiu a měření inteligence).
		Sociální patologie a prevence	Poruchy funkcí rodiny, ohrožené děti v ČR, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s rodinami a dětmi: hodnocení potřeb dítěte a individuální plánování.
3. Domácí násilí, syndrom CAN			
		Pedagogika a psychologie	Spolupráce rodiny a školy. Agrese (agrese, agresivita, agresivní chování, druhy agrese, teorie agrese).
		Sociální patologie a prevence	Domácí násilí, syndrom CAN, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociálně-právní ochrana dětí. Sociálně-právní poradenství pro oběti domácího násilí.
4. Rizikové chování a seniorská populace			
		Pedagogika a psychologie	Výchova a vzdělávání seniorů. Období stáří (základní psychologické charakteristiky, bilancování, model „aktivního stáří“ a jeho psychologický význam). Psychické změny ve stáří v kontextu zvýšené zranitelnosti.
		Sociální patologie a prevence	Syndrom EAN.
		Sociální politika a sociální práce	Specifika poradenství s vybranou cílovou skupinou (senioři). Zákon o sociálních službách: příspěvek na péči. Systém důchodového pojištění.

Okruhy ke státní závěrečné bakalářské zkoušce pro program Sociální patologie a prevence AR 2025/2026
(studenti s kódy předmětů PV24TP a PV24TK) – šablona 5

5. Náhradní rodinná a ústavní péče (včetně systému etopedických zařízení)			
		Pedagogika a psychologie	Výchovné metody. Období kojeneckého a batolecího věku a možné výchovné problémy. Vytváření citové vazby (attachment). Předškolní věk.
		Sociální patologie a prevence	Systém náhradní rodinné péče v ČR, systém etopedických zařízení.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s rodinami s dětmi. Deinstitutionalizace ústavní péče o děti v ČR. Systém péče o ohrožené děti v ČR.
6. Šikana a kyberšikana			
		Pedagogika a psychologie	Škola jako sociální instituce (školské poradenské pracoviště, funkce a význam školy, pracovníci školy, kteří řeší problémy dítěte). Skupinová dynamika šikany – role agresora, asistenta, přihlízejících a obětí; sociometrie jako nástroj mapování vztahů; disinhibice online.
		Sociální patologie a prevence	Šikana a kyberšikana, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s rodinami a dětmi: Sociálně aktivizační služby.
7. Agrese a násilí v pracovním prostředí			
		Pedagogika a psychologie	Osobnost pedagogického pracovníka, učitelský sbor, klima učitelského sboru. Psychologie moci – formy moci (Hayesová) a skryté formy agrese (mobbing, bossing, gaslighting), konflikty.
		Sociální patologie a prevence	Násilí na pracovišti, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Skupinová sociální práce. Antiopresivní přístupy.
8. Rizikové jevy v online prostředí			
		Pedagogika a psychologie	Školní a třídní klima. Psychická zátěž a stres, copingové strategie, odolnost (resilience).
		Sociální patologie a prevence	Rizikové jevy v online prostředí, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s dětmi a mládeží ohroženými společensky nežádoucími jevy. Vzdělávací politika – dopady na rizikové skupiny a prevenci rizikového chování.
9. Kriminalita a vandalismus			
		Pedagogika a psychologie	Mravní a právní výchova. Motivace chování, morální vývoj (Piaget, Kohlberg), hodnotový systém člověka, seberegulační vlastnosti, vliv skupiny, citlivost adolescence k experimentování s hranicemi norem.
		Sociální patologie a prevence	Kriminalita, delikvence, vandalismus, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Dilemata v sociální práci.

Okruhy ke státní závěrečné bakalářské zkoušce pro program Sociální patologie a prevence AR 2025/2026
(studenti s kódy předmětů PV24TP a PV24TK) – šablona 5

10. Penitenciární a postpenitenciární péče, pomoc obětem trestných činů			
		Pedagogika a psychologie	Faktory rozvoje lidského jedince, vlivy prostředí. Specifika komunikace v pomáhajících profesích.
		Sociální patologie a prevence	Penitenciární a postpenitenciární péče, proces prizonizace (institucionalizace, ideologizace). Probace a mediaci. Proces viktimizace. Pomoc obětem trestné činnosti.
		Sociální politika a sociální práce	Role a činnost sociálního kurátora pro dospělé.
11. Užívání alkoholu a rozvoj závislosti			
		Pedagogika a psychologie	Osobnost vychovávaného jedince. Charakteristika období mladé a střední dospělosti, otázka smyslu života, profesní život, proměna partnerských vztahů, proměny rodičovství a mezigeneračních vztahů.
		Sociální patologie a prevence	Užívání alkoholu a vznik závislosti, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s osobami ohroženými závislostmi. Sociální zabezpečení v ČR.
12. Užívání psychoaktivních (mimo alkoholu) a psychomodulačních látek (rizika, rozvoj závislosti, prevence)			
		Pedagogika a psychologie	Výchova a sebevýchova. Změny psychologických procesů ve vazbě na užívání psychoaktivních látek (dopad na pozornost, vnímání, představivost, myšlení, paměť), vliv užívání návykových látek v prenatálním období.
		Sociální patologie a prevence	Užívání psychoaktivních a psychomodulačních látek, rizika, rozvoj závislosti, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Přístup orientovaný na osobu a jeho využití v sociální práci. Protipředsudkové vzdělávání, postoje a názorová schémata.
13. Nelátkové závislosti (gambling, digitální závislosti, sociální sítě)			
		Pedagogika a psychologie	Didaktizace rizikového chování. Psychické a sociální potřeby člověka a jejich nenaplnění, emoce (determinace, základní komponenty emocí, druhy emocí).
		Sociální patologie a prevence	Nelátkové závislosti, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Case management a individuální plánování. Bytová politika – dopady na rizikové skupiny.
14. Sebeпоškozování a suicidální chování			
		Pedagogika a psychologie	Mediální gramotnost. Temperament osobnosti (složky, členění, základní koncepty – Hippokrates, Pavlov, Jung, Eysenck aj.).
		Sociální patologie a prevence	Sebeпоškozování a suicidální chování, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální události, zdraví a nemoc. Zdravotní politika, dostupnost péče, nemocenské pojištění.

Okruhy ke státní závěrečné bakalářské zkoušce pro program Sociální patologie a prevence AR 2025/2026
(studenti s kódy předmětů PV24TP a PV24TK) – šablona 5

15. Poruchy příjmu potravy			
		Pedagogika a psychologie	Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Základní kognitivní procesy (percepce, pozornost) a jejich vliv na život jedince.
		Sociální patologie a prevence	Poruchy příjmu potravy a problematika tělesného obrazu, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Využití kognitivně behaviorálního a humanistického přístupu v sociální práci.
16. Osoby se zdravotním postižením a riziko sociálního vyloučení			
		Pedagogika a psychologie	Základy speciální pedagogiky a inkluzivního vzdělávání. Pedagogická podpora žáků se speciálními potřebami. Proces myšlení (formy myšlení, druhy myšlení, myšlenkové operace, usuzování), faktory ovlivňující řešení problémů.
		Sociální patologie a prevence	Norma, normalita a její vnímání ve společnosti. Toleranční limit. Nespecifická prevence rizikového chování, hodnotová výchova.
		Sociální politika a sociální práce	Specifika poradenství pro osoby se zdravotním postižením. Komunitní sociální práce.
17. Sociální vyloučení a děti ohrožené sociálním vyloučením			
		Pedagogika a psychologie	Inkluzivní pedagogika, rovnost příležitostí a sociální spravedlnost ve vzdělávání. Sociální vyloučení z pohledu sociální psychologie – sociální role, nálepkování a předsudky jako mechanismy vytvářející pozici outsidera.
		Sociální patologie a prevence	Teorie sociálních deviací ve vztahu k vnímání sociálního vyloučení. Rizikové a protektivní determinanty sociálního vyloučení.
		Sociální politika a sociální práce	Metody sociální práce při identifikaci žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí ve škole. Role nízkoprahových zařízení pro děti a mládež.
18. Nezaměstnanost a chudoba			
		Pedagogika a psychologie	Chudoba jako globální problém, finanční gramotnost. Charakteristika období starší dospělosti (hlavní vývojové úkoly období, proces stárnutí, profesní život, otázka smyslu života, proměna partnerských vztahů, proměny rodičovství a mezigeneračních vztahů).
		Sociální patologie a prevence	Nezaměstnanost, chudoba, možnosti prevence na všech úrovních. Stigmatizace, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Trh práce a politika zaměstnanosti. Úkolově orientovaný přístup v sociální práci.

Okruhy ke státní závěrečné bakalářské zkoušce pro program Sociální patologie a prevence AR 2025/2026
(studenti s kódy předmětů PV24TP a PV24TK) – šablona 5

19. Extremismus, radikalismus, rasismus a xenofobie			
		Pedagogika a psychologie	Multikulturní výchova. Předsudek a stereotyp jako specifické formy postojů. Vznik extremismu z pohledu sociální psychologie – frustrace, hledání obětního beránka a Allportova škála stupňování předsudků.
		Sociální patologie a prevence	Extremismus, radikalismus, rasismus a xenofobie, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Specifika sociální práce s mládeží. Využití sociálně-ekologického modelu.
20. Sekty a skupiny se sektářskými rysy			
		Pedagogika a psychologie	Výchova jako součást socializačního procesu. Cíle výchovy. Sociální postoj – funkce a vlastnosti. Změny postojů.
		Sociální patologie a prevence	Sekty a skupiny se sektářskými rysy, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s dětmi a mládeží (rizikové skupiny). Terénní sociální práce/streetwork.
21. Menšiny – adaptace jedinců a skupin			
		Pedagogika a psychologie	Globální výchova. Charakteristika období adolescence. Identita a adolescenční moratorium.
		Sociální patologie a prevence	Systém a strategie prevence rizikového chování. Typy prevence rizikového chování. Potřeby jedinců a skupin jako klíčový faktor prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Specifika poradenství pro uprchlíky. Sociální práce s obyvateli sociálně vyloučených lokalit.
22. Bezdomovectví			
		Pedagogika a psychologie	Reformní pedagogika a její přínos pro výchovu a vzdělávání. Psychologie skupinového života (sociální skupina, vymezení, vlastnosti, druhy skupin, struktura, vedení a řízení, vliv skupiny na chování a výkon jedince).
		Sociální patologie a prevence	Bezdomovectví v ČR, možnosti prevence.
		Sociální politika a sociální práce	Sociální služby, druhy služeb. Koncept Bydlení především (Housing First).

Zveřejněno 31. 10. 2025